

Forberede og ta eksamen

Her har vi samlet informasjon du trenger for å forberede elevene dine til eksamen.

Sist endret: 15.01.2019

 [Last ned som PDF](#)

 [Skriv ut](#)

[Ta fag som privatist](#)

[Administrere eksamen](#)

1. Før eksamen
2. Under eksamen
3. Etter eksamen

Før eksamen

 Hva er nytt ved eksamen i år?

Endringer grunnskolen 2019

Endringer vidaregåande 2019

Sentralt gitt eksamen i mediasamfunnet

Våren 2019 kan elever ved utdanningsprogrammet i medier og kommunikasjon bli trukket ut til sentralt gitt skriftlig eksamen i programfaget mediasamfunnet 3. Faget tilbys første gang skoleåret 2018/19. [Her finner du et eksempel](#) på hvordan en eksamensoppgave i faget kan se ut.

Eksamen i serbisk og nygresk

Fra og med våren 2019 blir det eksamen i serbisk og nygresk som fremmedspråk, fellesfag og programfag nivå I, II og III. Det er opplæring i 13 av språkene som er i eksamensplanen. Alle andre språk må ta som privatist.

[Her kan du se alle fremmedspråkene privatistene kan ta.](#)

Årets eksamensveiledninger og annet eksamensmaterieil

Studieforberedende

Nye eksamensveiledninger til eksamen for våren og høsten 2019 publiserer vi fortløpende i februar.

[Her er fjorårets eksamensveiledninger og annet materieil.](#)

Alle yrkesfagene har en felles veiledning

[Yrkesfag - veiledning til sentralt gitt skriftlig eksamen](#)

Gamle eksamensoppgaver

Det er ikke meningen at oppgavene skal være hemmelige for elevene. Oppgavene er passordbeskyttet på grunn av opphavsrett. Skolene har fått tilsendt passord. Elever må henvende seg til skolen for å få tilgang til passord. Er du privatist, kan du kontakte ditt privatistkontor for å få passord.

Vi legger bare ut oppgaver og materiell for **de tre siste årene**.

[Finn gamle eksamensoppgaver](#)

Fasit

Det finnes ikke fasiter til eksamensoppgavene. Bruk eksamensveiledningen. Noen fag har i tillegg sensorveiledninger, vurderingsskjema og forhåndssensurrapport.

Eksamensrapporter

Vi har laget eksamensrapporter i et utvalg fag med sentral sensur på grunnskolen og i videregående.

Vi lager eksamensrapportene for å

- vise hvordan læreplanen i faget, eksamensoppgavene og eksamensveiledningen henger sammen
- vise karakterstatistikk fra årets sensur
- gi konkrete tips til undervisningen i det enkelte fag

Lærere kan bruke rapportene som et utgangspunkt for samtaler med elevene slik at de får støtte og hjelp til å forstå hvilken kompetanse elevene blir prøvd i og skal vise til eksamen.

[Eksamensrapporter](#)

Eksempler på eksamenssvar med karakter

Vi har for noen fag valgt ut eksamenstekster med ulike karakterer og gitt en begrunnelse for karakterene.

Grunnskole

- [Eksamensbesvarelser med begrunnelse for karakter grunnskole](#)

Videregående

- [Eksamensbesvarelser med begrunnelse for karakter videregående](#)

Tilrettelegge for elever med særskilte behov

Noen trenger å få lagt forholdene til rette slik at de kan få vist kompetansen sin. Eksempler kan være:

- lengre tid
- hvilerom
- få lest opp oppgaveteksten
- få oppgaven på tegnspråk eller punktskrift
- **ENDRET 15.01.2019**
tale til tekst-program

Hvordan få tilrettelagt eksamen?

Eleven eller foreldrene må sende en søknad til rektor. Rektor avgjør om og hvordan forholdene skal bli lagt til rette. Du kan få tilrettelagt eksamen selv om du ikke har vedtak om spesialundervisning.

NYTT

Trekk av eksamensfag

Eksamen i grunnskolen

På 10. trinn i grunnskolen skal elevene og de voksne deltakerne trekkes ut til

- en sentralt gitt skriftlig eksamen i ett fag
- en lokalt gitt muntlig eksamen

Det er kommunen som trekker hvem som skal opp i hvilke eksamener.

Eksamen i videregående

Hvilke fag og hvor mange fag som elever kan komme opp i, er ulikt for de enkelte utdanningsprogrammene og for Vg1, Vg2, Vg3 og Vg4.

Fylkeskommunen har ansvar for selve trekkingen.

Om høsten er det bare trekk for eksamener for elever med rett til ny, utsatt eller særskilt eksamen.

Trekkordning ved eksamen

Under eksamen

Forberedelsesdag og forberedelsesmateriell

Du som er elev har møteplikt på forberedelsesdagen. Forberedelsesdelen blir gjort tilgjengelig kl. 09.00. Du har rett på veiledning fra en lærer.

Forberedelsesdeler grunnskole

Alle fag i grunnskolen har forberedelsesdag, unntatt matematikk. Skolen din gir deg tilgang til forberedelsesmateriellet når du møter opp på forberedelsesdagen.

Forberedelsesdeler videregående

Ikke alle fag på videregående har forberedelsesdel. Skolen informerer om hvilke fag som har forberedelsesdel og gir deg denne når du møter opp på forberedelsesdagen.

Du som er privatist finner forberedelsesdelene i tabellen under - på forberedelsesdagen kl. 09.00.

Tidspunkt for eksamen

Du får **fem klokketimer** til å svare på oppgaven.

Eksamen starter klokka 09:00 og avsluttes klokka 14:00 norsk tid.

Hvis du møter etter klokka ti, får du ikke gjennomføre eksamen. Kommer du for sent, men før klokka ti, får du ikke lagt til den tapte tiden.

Unntak: Operatørfag har eksamen i seks timer.

Logg inn for å ta eksamen

- [Logg inn for å ta eksamen](#)

Bruk enten Feide eller brukernavn og passord du får utdelt av skolen.

Bruk av hjelpemidler

Skolen din har et ansvar for at du skal kjenne til og være trygg på hvilke hjelpemidler du kan bruke på eksamen. Husk å vise til hvilke kilder du bruker.

Forberedelsesdagen

På forberedelsesdagen er alle hjelpemidler tillatt, inkludert bruk av Internett.

Nettbaserte hjelpemidler til eksamen

- [Nasjonale føringer for nettbaserte hjelpemidler - grunnskolen](#)
- [Nasjonale føringer for nettbaserte hjelpemidler - videregående](#)

Fylkeskommunene har hatt et landsdekkende samarbeid om å lage et felles tilbud av nettbaserte hjelpemidler til skriftlig eksamen i videregående opplæring.

- [Se liste over nettressurser for videregående \(hos Vigo IKS\)](#)

Det er tre modeller for hjelpemidler til eksamen

Modell 1 - Eksamen

Alle hjelpemidler er tillatt, unntatt åpnet internett, samskriving, chat og andre muligheter for å kunne utveksle informasjon med andre.

Oversettelsesprogrammer er ikke tillatt i norsk, samisk, finsk som andrespråk, engelsk og fremmedspråk.

Eksamen i grunnskolen

Norsk, samisk, finsk og engelsk følger modell 1.

Eksamen i videregående

Alle fag som ikke er nevnt under modell 2, følger modell 1. Det vil si de fleste fagene.

Modell 2 – Todelt eksamen

- **Del 1** – Skrivesaker, passer, linjal og vinkelmåler er tillatt.

- **Del 2** – Alle hjelpemidler er tillatt, unntatt åpent internett, samskriving, chat og andre muligheter for å kunne utveksle informasjon med andre.

Eksamen i grunnskolen

Matematikk følger modell 2.

Eksamen i videregående

Matematikk, fysikk, kjemi, biologi og samfunnsøkonomi 2 følger modell 2.

For praksiskandidater og lærlinger

Se kapittel fire om hjelpemidler i [generell veiledning om sentralt gitt eksamen i yrkesfag](#)

Modell 3 – eksamen

Alle hjelpemidler er tillatt, også åpent internett. Åpent internett gjelder for følgende syv fag i videregående skole:

- SAM3020 Politikk og menneskerettigheter
- SAM3009 Medie- og informasjonkunnskap 2
- SPR3008 Internasjonal engelsk
- SPR3010 Samfunnsfaglig engelsk
- SPR3015 Kommunikasjon og kultur 2
- SPR3017 Kommunikasjon og kultur 3
- SPR3020 Reiseliv og språk 2

Kommunikasjon er ikke tillatt og de generelle bestemmelsene for eksamen gjelder. Verken skriftlig eller muntlig kommunikasjon er tillatt, og i språkfag er det heller ikke tillatt med oversettelsesprogram. Å publisere noe på internett regnes som kommunikasjon.

Juks og konsekvenser av juks

Hva er fusk?

Det er fusk å kommunisere med andre. I tillegg er det fusk å bruke oversettelsesprogrammer i språkfag.

I fag som har todelt eksamen er det fusk å bruke andre hjelpemidler på del 1 av eksamen enn de som er beskrevet i informasjonsteksten på eksamensoppgaven.

Det er viktig å være oppmerksom på at det kan være ulike regler for hva som er fusk på prøver underveis i

skoleåret, og hva som er fusk til eksamen.

Hva er konsekvensene av fusk til eksamen?

Det er svært alvorlig å fuske til eksamen.

Konsekvensene av fusk eller forsøk på fusk er at du

- får eksamen i faget annullert
- mister standpunktkarakteren i faget
- tidligst kan ta eksamen ett år etter (gjelder videregående)

Bruk av kilder

Dersom du bruker kilder, skal du oppgi kildene på en etterrettelig måte. Hvordan du gjør dette er omtalt både i eksamensveiledningene og i informasjonsdelen til eksamensoppgaven.

Hva kan være konsekvenser ved feil kildebruk?

Når du i stor grad benytter klipp og lim fra andres tekster, kan det være vanskelig å se din individuelle kompetanse. Dette kan føre til at du får lavere måloppnåelse på eksamen enn du ellers ville ha fått.

Levering av eksamenssvar

Fjern forfatternavn på dokumenter

Pass på at du bare bruker kandidatnummeret i eksamensbesvarelsen. Du skal ikke oppgi navnet ditt eller navnet på skolen din i besvarelsen.

Vil du ha eksamensbesvarelsen din på e-post?

Når du leverer besvarelsen din, kan du registrere e-posten din og mobilnummeret ditt. Da får du besvarelsen på e-post og passord på sms dagen etter eksamen.

Etter eksamen

Når er eksamenskarakterene klare?

Kandidater kan til vanlig få vite karakteren sin noen dager etter fellessensuren. Kontakt skolen din eller der du meldte deg opp til eksamen for å få vite eksamensresultatet ditt.

Datoer for fellessensur

Grunnlag for karaktersetting

Karakteren settes etter en samlet vurdering av den kompetansen du viser i eksamensbesvarelsen. Deloppgaver vektes ikke.

Sensor skal ha en positiv holdning og se etter hva du får til. Mange oppgaver gir mulighet til å velge ulike løsninger og innfallsvinkler for å svare på oppgaven.

Det hører med til sensors profesjonelle og faglige skjønn å være åpen for ulike faglige løsninger og synspunkter, så lenge du svarer på oppgavene som er gitt til eksamen.

Se eksamensveiledningene for de enkelte fagene for mer informasjon.

Karakterstatistikk fra tidligere år

- Eksamenskarakterer for 10. trinn
- Eksamenskarakterer i videregående skole

Hvordan klage på karakteren?

Vil du klage på karakteren din? Husk at du

- må klage innen ti dager etter at karakteren din er gjort tilgjengelig for deg
- bør rådføre deg med en lærer før du klager
- må levere klagen skriftlig
- ikke trenger å begrunne klagen din
- må undertegne klagen din
- skal levere klagen til skolen din

Om du ikke har eksamensbesvarelsen din, kontakt skolen din eller der du meldte deg opp til eksamen.

Resultatet av klagen kan være at du beholder karakteren din, eller at du får en bedre eller dårligere karakter. Du får vite resultatet av klagen av skolen din.

Er du privatist, sender du klagen til eksamenskontoret/privatistkontoret i fylket, eventuelt til den skolen der

du tok eksamen.

Mer om klagebehandlingen

- [Klagebehandling i grunnskolen](#)
 - [Klagebehandling i videregående](#)
-